

Ənvər ƏHMƏD
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Bu zülmü mənəm ki çəkiriəm, ana!

Yoxluğun əriyib gözüməndən axdi,
Ölümün öldürdü mən qara baxtı.
Höñkürüb, höñkürüb bu gecə vaxtı
Qəbrini bağrıma bükürəm, ana!

Donub ruhum, canım sal buza dönüb,
Talehim kor olub, ulduzum sönüb,
Üstümə bir dünya ağrıları enib,
Dağ kimi öündə çökürəm, ana!

Ağrinam, acınam, sizlər yaranam,
Bağrımın başında bir damla qanam,
Qiymazdın bu sayaq alışib yanam,
Bu məhsər odudu, çəkiriəm, ana!

Tanım bu dərd-qəmi ömrümə yazdı,
Diriyən yanında qəbrimi qazdı,
Bu ağrı, bu acı bəlkə də azdı,
Qan-yaşıdı gözüməndən tökürem, ana!

Ənvər gecə-gündüz qarğar fəleyi,
Dönməz bu ölümə şair ürəyi,
Qəbrinin üstə ki, otu, çıçəyi,
Vallah, göz yaşımıla əkirəm, ana!

Gəlmisəm

Xocalı adlı balamı,
Qana bələyib gəlmisəm.
Uçurub könül qalamı,
Canımı oda sərmişəm.

Göz yaşamış daş üstə bitib,
Şuşa boyda ömrüm itib.
Yaram məni boyda ötüb,
Dərdi gözüməndə dərmişəm.

Yazım açmadı bir çıçək,
Dərdim qanımda bitəcək.
Ömrüm canımda itəcək,
Yaram üstə söz sərmişəm.

O daş yollar məni yedi,
Fəlek səbr et, döz-döz dedi.
Gördüm Vətən can üstədi,
Bir də baxım göyərmişəm!

Ağlayır

Ötsün asta-ata segah, sıkəstə,
Od yağıdı Vaqifin qəbrinin üstə,
Dağıldı yurd-yuva, torpağım xəstə
Qan sızır yaramdan gözüm ağlayır.

Yas tutdu Natəvan, höñkürüdü Bülbül,
Olub Qaryağının naləsi dil-dil,
Yoxdur Qarabağım, fəryad et könül
Sönüb od-oçağım, gözüm ağlayır!

Gəzdiyim oylaqlar geyindi qara,
Çəkildim Şuşada gözüməndən dara
Vuruldu sinəmə əbədi yara,
Bulaqlar üstündə izim ağlayır.

Ay Ənvər, fəleyin min bir oynu var,
Hani gurşad səsli, qartallı dağlar,
Ele bil yoxmuş o gözəl çəqlər,
Uçdu qəsri qallam, sözüm ağlayır!

Bilmirəm

Geyib ayağıma bu sərt yolları,
Arzumun səddinə çata bilmirəm.

Dur get Quran xətm elətdir, Baxa-baxa sağ ömrümə.

Bu boyda dünyanın ağırlığını,
Götürüb çiynimdən ata bilmirəm.

Öldü bu dünyanın gədəsi, şahı,
Nəydi dəlilərin günahı, ahı?!
Dünya inqə deyir, anası zahi,
Ləlimi, gümüştək sata bilmirəm!

Bir ovuc torpaqda bir dünya dərd var,
Canımın gözündə qan damar-damar.
Fəlek ömrümüzələ oynayır qumar,
Başımı heç nəyle qata bilmirəm!

Zaman daşa basdı, qəddimi eydi,
Taleyn yumruğu başıma dəydi.
Neynim, aman Allah, axı, bu nəydi,
Yaramın üstündə yata bilmirəm!

Ənvər, bu ağrıyla bağrın talandı
Belemi yazılıb, tanrımlın andı?
Canım çırtdaq-çırtdaq od tutub yandı,
Qəvvəsam, dərdimdə bata bilmirəm.

Sən olum

Göy qurşağı üzüyünün qaşdırıdır,
Buz bulaqlar gözlerinin yaşıdır.
Baxışın könlümün məhək daşıdı...
Ərit məni gözlerinin odunda...

... Ya ömrünü ömrüm ilə başa vur,
Ya ömrüm tufana sal, daşa vur.
Ya bahar ol, gül üstündə şəh olum,
Ya könlünü sərinlədən meh olum.
Ya günəş ol, zərreciyin olum mən,
Ya payız ol, yanlığında solum mən.
Ya səher ol, qızıl nürtək çilənim,
Ey qədrimi insan kimi bilənim!
Ya nəğmə ol, qəlb oxşayan söz olum,
Ya alov ol, qor altında köz olum.
Ya zirvəm ol, duman olum, çən olum!
Ya dünyam ol, mən sənəleşim, sən olum!

Çəkinə-çəkinə

Bir az çəkinə-çəkinə
Mən səni atdım
Yoxluğun içində.
Daha dünənki
Gün kimi yoxsan,
Sabaha çatmaz əlin
Əriyər gözündə
Yoxluq heykəlin.
Sındı qanadın,
Gedisin getdi,
Güllüşün itdi.
Üç nöqtə qoyuram,
Bu şeirim bitdi...

İtir

Ömrüm bu yollarda itir,
Ağla məni gültək bitir,
Öldür məni yerdən götürür,
Sixma məni qanım çıxır.

Özüm özümdən düşmüşəm,
Külem közümdən düşmüşəm.
Yaman gözüməndən düşüşəm,
Budaqla yarpaq kimiyəm

Bir ovuc torpaq kimiyəm.
Əlim çatmaz keçən günə,
Ürəyimdən keçən günə,
Dərd-qəmimi seçən günə,

Allah, bu səs, bu ün mənəm,
Dünənim yox, bu gün mənəm!
Üzüm-gözüm qırış-qırış,
Tale deyir: et yır-yığış,

Yaman soyuq gelir bu qış,
Qaralma sən gel qanımı,
Özün oxu Quranımı!
Ölüm-olum arası az,

Dünya gödək, qəbir dayaz,
Ənvər şəri dərdinlə yaz,
Dünya siğmir dünyasına.
Dünya ağlar öz dünyasına.

Kimi

Bu dünyanın üzü qara
Gecə üzündə xal kimi
Ölüm-itim, hamısı var
Bu həyat bir xəyal kimi.

Baş kəsilsər, qan tökürlər
Gedirəm, dizim büklər.
Tanrımlın evi sökürlər
Keyləşmişəm bir lal kimi.

Kim köç edir, kim yurd seçir,
Fəlek enib kəfən biçir,
İnsan ağılı qanın içir,
Qalmışam bir sual kimi.

Ömrümə

Göz yaşımıla bitən güləşən,
Dil-dil olub ötən dilsən.
Bəlkə bir bulud gölüşən
Yağış kimi yağ ömrümə.

Kipriyimin ucunda qəm,
Gözüm dolu, kədər, ələm.
Doğulmaram hələm-hələm,
Çəkmə, çəkmə dağ ömrümə.

Səhər köcdü, axşam düşdü,
Ayaq dünyadan sürüşdü.
Fəlekler baxdı, gülüşdü
Mənim üzü ağ ömrümə.

Dərk et, ömrür əfsanədir,
Gülləri seç, ara bir-bir.
Dur get Quran xətm elətdir,
Baxa-baxa sağ ömrümə.

Şəkərim var...

Şəkərim var, şəkərim,
Şəkər mənim şakərim.
Şəkər yeyir canımı,
Çox qaraldır qanımı.

Həkimlərin hərəsi,
Bir cür resept yazar.
Bu reseptlər elə bil,
Canıma qəbir qazır.

Onları qınamıram,
Hər nə yeyirsən zəhər.
Çoxu deyir ay şair,
Çalış yaşa birtəhər.

Əlacım yeriməkdi,
Canımı sürüməkdi.
Həsrətəm etə-yəğə,
Bala, südə-qaymağa.

İnsaf yoxdu həkimdə,
Gerilik var çəkimdə...
Tez-tez söyleyir mənə,
Dostum, deyirəm sənə.
Şirin şey qəti olmaz
Pəhriz saxla sən bir az!
Yeyəsən qara çörək,
Əmel edəsən gərək
Həkimin hər sözünə.
Qəsd edirsən özünə...
Böyrəklərin işləməz
Gözlərin yaxşı görməz
Papirosda çəkmə sən
Araq, çaxır içmə sən.

Su iç gündə 3-4 litr,
Şəkərini bir az itir.
Dedim pəhriz saxla sən

Az-az yeyə bilərsən
Toyuq eti, dana eti
Göy-göyərti
Həftədə bir yumurta
Ayri yemək yemə, ta...

Gözün tikir gözümə,
Mat-mat, baxır üzümə
Yazım tez iynəyə keç,
Təzə həyat tərzi seç
Əlavə amaril at
Çarəsiz deyil həyat...

Barışdı

Eh əcəlin gözü kordu,
Kor gözüylə məni yordu.
Hər bir kəsin sonu kordu,
Yaram canıma darişdi.

Ha qaçdım mən ora-bura,
Dözdüm bu sərt vurhavura,
Loğmanım yox, ruhum yara,
Ömrüm əzabla barışdı.

Dərd-qəmimə bata-bata,
Sarındım ilan həyatı,
Vaxt çürütdüm yata-yata.
Qanım dərdimə qarışı.

Kim yoğurdu, kimsə yaptı,
Kimi yağılı kökə tapdı,
Həyat yolu çapa-çapdı,
Ram ol, könül bu yarıçı.

Yolcu

(Özümə)

Yolcu, yoluñ uzundu,
Çariq geyin dəmirdən
Bu yolların saçını
Bəyaz qartək erit sən.

Qarşında dağ görünür,
Zirvəsi çox ucadır?
Bəlkə sənin ömrün
O dağlardan qocadır?!

Yoluna ilan çıxar,
Yolunda qurd ulayır.
Yolunda mənfur həyat,
İtək quyrug bulayır.

Fikir vermə, yeri, get,
Yolunda daşə dönen
Hər kəsə sən nifret et
O sərt ölüm yoludur,

Sınmır, fəlek qoludur
O yoluñ sən nöqtəsin
Ayağın tapa bilmez.
Get, get yolcu yolunla,
Ölümsüz bir dünya gəz.

Dedilər ölübdür, üçüdür bu gün

Zəng etdim... halını soruşmaq üçün,
Dedilər ölübdür, üçüdür bu gün...
Söz də dəli olar belə xəbərdən
Yığış bəbəyinə tozlu yollan
Köz də dəli olar belə xəbərdən.
Dünən var, bu gün yox olursa insan
Bir zərif yarpaqtək solursa insan.
Doğulmaq bir azca ar gəlir düzü
Doğulub, yaşıyır, ölübdür sözü.
Dəhşətlə səslənir ölüm, qan, qada
Üç gündür o yoxdur, yoxdur dünyada...
... Dərd sənin köksünü eşəsi olsa
Dərd sənin köksünü deşəsi olsa
Bir azca ağlamaq xoş olar vallah,

Bir azca hönkürmək gərəkdir, Allah!
Dərd duman deyildir külək dağda
Kədərin dağı da, qəmin dağı da
Birdən çekiləndə sinənin üstə
Yığılıb diz üstə düşürük xəstə...
Ölübdür sözünən acı zəhəri,
Üçüdür sözünə ahı, qəhəri,
İşleyir iliye, damara, qana.

Ağır yuxu kimi gelir insana
İnsanın yoxluğu, əbədi gedis
Amansız bu ağı, dözülməz bir iş,
Varlığın yoxluğu, sənsiz bir həyat
Boğur insanlığı, baxıraq mat-mat
... Zəng etdim... ölü bir ağrı dinlədim!
Ağrıya qoşulub dərdtek inledim!
Zəng etdim halını soruşmaq üçün
Dedilər ölübdür, üçüdür bu günlə...

Bu gecə

Bu gecə nə gözəl gecədir, könül,
Bu gecə ay necə bədirlənibdir.
Dünya süd gölündə cimir elə bil,
Elə bil üfüqlər yerə enibdir.

Gecə ağ duvaqlı nazlı gəlintək,
Açıb saçlarını yuyur sularda.
Yayıltək asılıb ağaçdan külək,
Dünya nə gözəlmış bu ilk baharda...

Bəlkə ikimizik dünyada oyaq,
Bəlkə bu geconin gelişи haqdır.
Sən mənə səhərin gözərləriyle bax,
Bəxtim günəş kimi doğulacaqdır.

Ulduzlar torpağa töküllər dən-dən,
Çiçək yağışında yuyulur gecə.
Torpağın əliyle yazıla bilən
Gözel şeir kimi duyulur gecə.

Uzansın bu gecə... Sökülməsin dan,
Bu gecə huşunu başından almış,
Utansın bu gecə yanaqlarından,
Bu gecə üzündə bir qara xalmış...

Sən ölsən, gözlərində...

Gözlərin tabutumdur,
Göz yaşında yu məni
Bəlkə nə vaxtsa doğub,
Gözündəki su məni.

Bir damla göz yaşına,
Qərq eləmə özünü.
Ağlama, buludların,
Ahı tutar gözünü!

Sənən günəş üzündə,
Zülmət bəzum eriyər.
Mənim kür, çılgın könlüm,
Gözlərində kiriyər!

Sən ölsən, gözlərində
Şair qəbri qazılmaz.
Sənən cəllad gözünə,
Bir də şeir yazılmaz.

Üşüyür

Bu bir tanrı qarğılığı,
Dərdim canımın yaşıdı,
Dondum, ömrümün qışdı
Əzabım, cəbrim üşüyür.

Batmamış günahıma,
Allahım batar ahıma.
Alov tökün görgahıma,
Yetimdi, qəbrim üşüyür.

Boğdu məni bu dərd-ələm,
Nəsə yaman tələsirəm.
Qultək dərdimə əsirəm,
Tələsir, səbrim üşüyür.